

Uurimisteema: Eesti õppekeele koolis õppiva 8-9-aastase eesti keelt teise keelena omandaja sõnavara pildikirjelduskatse põhjal

Autor: Heleri Liis Hannilo

Juhendaja: dotsent Tiina Rüütmaa

Ajakava:

sept 2024 - teema ja juhendaja valimine, teooriaosa materjalidega tutvumine

okt-dets 2024 - teooriaosa kirjutamine

dets 2024 - jaan 2025 - pildikirjelduskatsete läbiviimine, laste kõne salvestamine

veeb 2025 - laste kõne transkribeerimine, analüüs

märts - apr 2025 - analüüs, järeldused, töö korrektuur, viimistlus

mai 2025 - töö esitamine ja kaitsmine

Töö on kavandatud jätku-uuringuna, kui kõik läheb plaanipäraselt, jätkan teema uurimisega ka magistriõpingute (2025-2027) ajal.

Sisukirjeldus:

Eesti keele kui teise keele kõnelejate arv Eestis kasvab, kuid kakskeelsete laste sõnavara kohta on tehtud vähe uurimusi. Samuti on vähe neid instrumente, millega uurida nii üks- kui ka mitmekeelsete laste sõnavara. Eestikeelsele haridusele üleminek toob eestikeelsetesse koolidesse, igal aastal rohkem muukeelseid lapsi, mis teeb kakskeelsete laste sõnavara uurimise aktuaalseks teemaks.

Bakalaureusetöö eesmärk on analüüsida, milline on eestikeelses koolis õppiva 8–9-aastase eesti keelt teise keelena omandaja sõnavara. Uurimistöös otsitakse vastuseid küsimustele, kui lai on valimisse kuuluvate õpilaste sõnavara, milline on nende sõnavara sõnaliigiline koostis ning kuidas see erineb eesti keelt esimese keelena omandavate laste sõnavarast.

Uurimistöös kasutatakse kvalitatiivset uurimismeetodit. Eesti keelt teise keelena omandavate 8-9-aastaste laste (n=15) sõnavara uurimiseks kogutakse keelematerjali,

s.t iga õpilasega viiakse individuaalselt läbi pildikirjelduskatse. Katse käigus peavad kõik õpilased kirjeldama ühte ja sama kindlate põhimõtete järgi loodud pilti. Õpilaste kõne salvestatakse ja transkribeeritakse. Leitakse iga õpilase kõne sõnaliigiline koostis ja sõnavara suurus, täpsemalt sõnede ja lekseemide hulk. Sõnaliigilise koostise väljatoomiseks kasutatakse kirjeldavat statistikat.

Töö aitab mõista, milline on 8-9-aastaste kakskeelsete laste sõnavara ning tegelik eesti keele oskus. Töö tulemused loovad aluse metoodiliste materjalide väljatöötamiseks, mis toetavad kakskeelsete laste sõnavara arendamist eestikeelses koolis.